

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАСВА

«*вересня*» 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УСНИЙ АНГЛОМОВНИЙ ПЕРСУАЗИВНИЙ ДИСКУРС:

РІЗНОВИДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Рівень вищої освіти : Третій (освітньо-науковий)

Галузь знань : В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність : В11 Філологія

Освітня кваліфікація : Доктор філософії з філології

Освітньо-наукова програма: «Філологія»

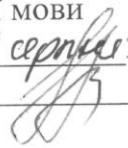
Робоча програма навчальної дисципліни «Усний англомовний персуазивний дискурс: різновиди та особливості». Одеса : ОНУ, 2025. 15 с.

Розробник:

Ніна КРАВЧЕНКО, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

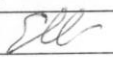
Завідувач кафедри Наталя БІГУНОВА

Погоджено з гарантом ОНП Філологія

 Валерія НЕКЛЕСОВА

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 р.

Голова НМК Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № _____ від "____" _____ 20____ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № _____ від "____" _____ 20____ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Вечірня форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В11 Філологія Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий) Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий)	<i>Вибіркова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
		4-й	4-й
		<i>Лекції</i>	
		12 год.	12 год.
		<i>Практичні</i>	
		12 год.	12 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		66 год.	66 год.
		Форма підсумкового контролю: Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомлення аспірантів з основними положеннями дискурсології задля сформування необхідних теоретичних знань і практичних навичок при здійсненні самостійного філологічного дослідження.

Завдання: сформувати у здобувачів освіти третього рівня теоретичні знання про основні напрями в сучасній дискурсології та зосередити них на розумінні дистинктивних характеристик різних фонетичних стилів усного дискурсу (повсякденного, академічного, публіцистичного, інформаційного, тощо); поглибити, узагальнити та систематизувати теоретичні знання аспірантів із германського мовознавства.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

а) інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

б) загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей;

ЗК 03. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

в) фахові компетентності:

ФК 02. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх;

ФК 04. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

Програмні результати навчання

ПРН 01. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 02. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.

ПРН 03. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПРН 04. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПРН 06. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проектів, організовувати роботу дослідницьких колективів.

ПРН 08. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

ПРН 012. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати: основні механізми породження та продукування спонтанного та підготовленого мовлення персуазивного характеру

вміти: застосувати комплексний підхід до наукового філологічного дослідження для формування узагальнених уявлень про природу англomовного персуазивного дискурсу; визначати оптимальні методи аналізу мови та мовлення у процесі реконструкції комплексу складників мовленнєвої комунікативної сфери в її проекції на екстралінгвальну ситуацію; використовувати отримані фундаментальні знання і практичні навички на всіх етапах виконання науково-дослідної роботи, включаючи пошук необхідної інформації, планування експерименту, безпосереднє виконання роботи та обговорення отриманих результатів, формулювання теоретичних висновків щодо комунікативної організації та прагматичних властивостей персуазивного дискурсу; використовувати теоретичні знання як у власних наукових дослідженнях, так і в опануванні навичками побудови монологічного висловлювання, основ риторики та загальної культури мовлення.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Усний дискурс як соціальне, мовне та мовленнєве явище

Тема № 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу

Тема № 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання.

Тема № 3. Екстралінгвальні фактори дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію мовлення.

Тема № 4. Дискурсологія: напрями і завдання

Тема №5. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Різновиди усного англомовного персуазивного дискурсу

Тема 6. Персуазивність як здатність мовленнєвого повідомлення впливати на адресата.

Тема 7. Інституціональність персуазивного англомовного дискурсу

Тема 8. Різновиди та особливості політичного персуазивного дискурсу

Тема 9. Різновиди та особливості академічного персуазивного дискурсу

Тема 10. Різновиди та особливості юридичного персуазивного дискурсу

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Вечірня форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Усний дискурс як соціальне, мовне та мовленнєве явище								
Тема 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу	12	1	1	10	12	1	1	10
Тема 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання	14	1	1	11	14	1	1	11
Тема 3. Екстралінгвальні фактори дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію мовлення.	7	1	1	5	7	1	1	5
Тема 4. Дискурсологія: напрями і завдання	7	1	1	5	7	1	1	5
Тема 5. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу	9	2	2	5	8	2	2	5
Разом за змістовим модулем 1	48	6	6	36	48	6	6	36
Змістовий модуль 2. Різновиди усного англомовного персуазивного дискурсу								
Тема 6. Персуазивність як здатність мовленнєвого повідомлення впливати на адресата.	8	2	2	5	8	2	2	5
Тема 7. Інституціональність персуазивного англомовного дискурсу	7	1	2	5	7	1	2	5
Тема 8. Різновиди та особливості політичного персуазивного дискурсу.	25	1	2	5	25	1	2	5

Тема 9. Різновиди та особливості академічного персуазивного дискурсу		1		5		1		5
Тема 10. Різновиди та особливості юридичного персуазивного дискурсу		1		10		1		10
Разом за змістовим модулем 2	40	6	6	30	40	6	6	30
Усього годин	90	12	12	66	90	12	12	66

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Вечірня форма
Змістовий модуль 1. Усний дискурс як соціальне, мовне та мовленнєве явище		
Тема 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу	1	1
Тема 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання	1	1
Тема 3. Екстралінгвальні фактори дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію мовлення.	1	1
Тема 4. Дискурсологія: напрями і завдання	1	1
Тема 5. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу	2	2
Разом за змістовим модулем 1	6	6
Змістовий модуль 2. Різновиди усного англомовного персуазивного дискурсу		
Тема 6. Персуазивність як здатність мовленнєвого повідомлення впливати на адресата	2	2

Тема 7. Інституціональність персуазивного англомовного дискурсу	2	2
Тема 8. Різновиди та особливості політичного персуазивного дискурсу.	2	2
Тема 9. Різновиди та особливості академічного персуазивного дискурсу		
Тема 10. Різновиди та особливості юридичного персуазивного дискурсу		
Разом за змістовим модулем 2	6	6
Усього годин	12	12

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин	
		Денна форма	Вечірня форма
Змістовий модуль 1. Усний дискурс як соціальне, мовне та мовленнєве явище			
1.	Тема 1. Розуміння дискурсу у вузькому та широкому значенні. Опрацювання теоретичної літератури. Підготовка до практичного.	10	10
2.	Тема 2. Методи дослідження дискурсу Формальний напрям дослідження дискурсу, його особливості Опрацювання теоретичної літератури. Підготовка до практичного.	11	11
3.	Тема 3. Функціональний напрям дослідження дискурсу, його особливості. Семіотичний напрям дослідження дискурсу, його особливості. Підготовка до практичного.	5	5
4.	Тема 4. Декомпозиція дискурсу за Т.ван Дейком. Підготовка до практичного.	5	5
5.	Тема 5. Буттєвий дискурс, його особливості. Інституційний дискурс, його особливості. Підготовка до практичного.	5	5
	Разом за змістовим модулем 1	36	36
	Змістовий модуль 2. Різновиди усного англомовного персуазивного дискурсу		
6.	Тема 6. Основні критерії для структурно-формальної типології дискурсу. Дискурс з позицій соціолінгвістики Опрацювання теоретичної літератури. Підготовка до практичного.	5	5

7.	Тема 7. 3 рівня аналізу мовленнєвого акту Класифікації мовленнєвого акту за різними категоріями. Підготовка до практичного.	5	5
8.	Тема 8. Класифікації діалогічного дискурсу за формою реалізації. Класифікації діалогічного дискурсу за параметром «вид комунікації». Підготовка до практичного.	5	5
9.	Тема 9. Об'єктивні фактори «ситуації мовлення» Суб'єктивні фактори «ситуації мовлення» (стабільні та змінні). Підготовка до практичного.	5	5
10.	Тема 10. Способи досягнення успішності комунікації Комунікативний збій та його можливі причини. Підготовка до практичного.	10	10
	Разом за змістовим модулем 2	30	30
	Усього	66	66

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

Неформальна освіта		
	Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання	Дотично до теми (та/або компетентності, результати навчання, що формуються)
1.	Освітня платформа edX сумісно з HarvardX: Rhetoric: The Art of Persuasive Writing and Public Speaking - Риторика як мистецтво переконливого висловлення в письмовій та усній формі https://www.edx.org/learn/rhetoric/harvard-university-rhetoric-the-art-of-persuasive-writing-and-public-speaking Після завершення курсів надається сертифікат.	Дотично до формування програмних результатів навчання: ПРН01. ПРН06. ПРН08. ПРН12.

Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання.

9. Методи навчання

Словесні: лекції (проблемні, лекції з аналізом конкретних ситуацій), пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;

наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних досліджень;
практичні: підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей, підготовка презентацій, експериментальні дослідження.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання доповідей, презентацій, в т.ч. результатів власних досліджень.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках навчальної дисципліни є залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100	A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85–89	B	Здобувач достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C	Здобувач припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	Здобувач припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E	Здобувач припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	Здобувач продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	Здобувач не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для поточного контролю

1. Комунікація: визначення, сутність
2. Суб'єктивні методи дослідження усного дискурсу
3. У чому полягає відмінність між поняттями «текст» і «дискурс»?
4. Які типи мовленнєвих актів виділяє сучасна лінгвістика, і які з них є персуазивними?
5. Алгоритм проведення перцептивного аналізу усного дискурсу
6. Алгоритм проведення аудиторського аналізу усного дискурсу
7. Алгоритм проведення електроакустичного аналізу усного дискурсу
8. Особливості обробки та інтерпретації мелодійних характеристик усного мовлення
9. Особливості обробки та інтерпретації динамічних характеристик усного мовлення
10. Особливості обробки та інтерпретації темпоральних характеристик усного мовлення
11. Фонетичний рівень усного дискурсу: звук, склад, наголос
12. Роль інтонації у формуванні смислу та комунікативного наміру
13. Просодія як багаторівневе явище (мелодика, ритм, динаміка, темп)
14. Психолінгвістичні аспекти сприйняття усного мовлення
15. Емоційність у просодії: засоби вираження та їх інтерпретація
16. Інтонаційні конструкції в різних функціональних стилях (науковому, публіцистичному, побутовому)
17. Порівняльний аналіз усного дискурсу різних мов
18. Гендерні особливості просодії усного мовлення
19. Вікові відмінності у просодичних характеристиках мовлення
20. Індивідуальні особливості мовлення: тембр, манера говоріння
21. Спонтанне та підготовлене мовлення: відмінності у просодії
22. Прагматичні функції просодії (переконування, вплив, емоційне забарвлення)
23. Які характеристики визначають інституціональний характер англomовного персуазивного дискурсу?
24. Які особливості та мовні засоби притаманні політичному англomовному дискурсу з персуазивною функцією?
25. Чим вирізняється академічний персуазивний дискурс в англomовному середовищі?
26. Які мовні та структурні особливості характерні для юридичного персуазивного дискурсу?
27. Методи інструментального аналізу мовлення (спектрографія, осцилографія)
28. Використання комп'ютерних програм для аналізу дискурсу (Praat, ELAN, Audacity)

- 29.Інтерпретація пауз та ритмічних структур у мовленні
- 30.Комунікативні збої у просодії: монотонність, надмірна швидкість, нечіткість
- 31.Перспективи розвитку акустичної фонетики у дослідженні усного дискурсу

12. Розподіл балів, які отримують аспіранти

У ході поточного контролю аспірант може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю аспірант набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль										Загальна оцінка
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Усний англомовний персуазивний дискурс: різновиди та особливості».
2. Силабус навчальної дисципліни «Усний англомовний персуазивний дискурс: різновиди та особливості».

14. Рекомендована література

Основна

1. Jowett G. S. Propaganda and Persuasion. Thousand Oaks, CA : Sage, 2012. 432 p.
2. O'Keefe D. J. Persuasion : Theory and Research. Thousand Oaks : Sage Publications, Inc., 2002. 365 p.

Додаткова

3. Ковалевська Т. І. Інтонаційні засоби актуалізації емоційного висловлювання. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія: Сучасні тенденції розвитку мов. 2011. С. 140-143.
4. Колісник М. П. Стан досліджень територіальних діалектів англійської мови. Взаємодія одиниць мови і мовлення: комунікативно-когнітивний, соціокультурний, перекладознавчий і методичний аспекти. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 2013. С. 24- 28.
5. Кравець Г. Б., Коблік В. В., Цинова М. В. Мелодійні та частотні особливості мовлення жителів Ланкаширу. Записки з романо-германської філології. № 2(43). 2019. С. 180 – 188.
6. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.
7. Стеріополо О. І. Система принципів і засобів організації фонетичного дослідження підготовленого і спонтанного мовлення. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія. Т. 17. № 8. Київ, 2014. С. 176-186.
8. Crystal D. English as a Global Language. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. 224 p.
9. Eckert P. Three waves of variation study: The emergence of meaning in the study of sociolinguistic variation. Annual review of Anthropology. 2012. Т. 41. Р. 87-100.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки ім. В. І. Вернадського : <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Наукова бібліотека ОНУ: Загальний електронний каталог НБ ОНУ: <http://lib.onu.edu.ua/elektronnyj-katalog/>

3. Електронна бібліотека підручників: <http://lib.onu.edu.ua/elektronnaya-biblioteka-uchebnikov/>
4. The PERSUADE 2.0 corpus https://github.com/scrosseye/persuade_corpus_2.0
великий англomовний лінгвістичний корпус персуазивних есе, створений для дослідження аргументативного письма в освітньому та дослідницькому контекстах.